ॐ

संस्कृतभारती (उत्तरतमिळनाडु)
पत्राचारद्वारा संस्कृतम्
परीक्षा – शिक्षा

कालावधिः - होरात्रयम् अङ्काः – १००

आषाढः – दुर्मुखसंवत्सरः ५११७ जूलै - २०१६

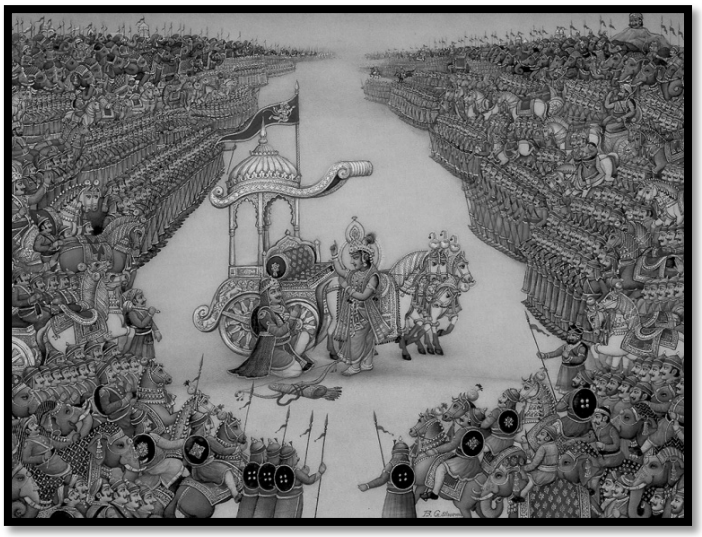

॥ सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तः करणप्रवृत्तयः ॥

नाम _____

(Please write your full name in English as it should appear in the certificate.)

Expansion of Initials : _____

परीक्षाकेन्द्रस्य नाम _____

प्रदेशस्य नाम _____

पञ्जीकरणसङ्ख्या _____

Note:- Answers to the questions of part 2 alone are to be written in the pages provided at the end.

குறிப்பு :- இரண்டாம் பகுதியில் உள்ள கேள்விகளுக்கு மட்டும் கடைசியில் கொடுக்கப்பட்டுள்ள பக்கங்களில் பதில் எழுதவும்.

प्रथमो भागः

I. (अ) अधः दत्तानां कृदन्तानाम् इतरवचनद्वयं लिखत। (५)

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
१.	खादन्	खादन्तौ	खादन्तः
२.	पतत्	पतती	पतन्ति
३.	क्रीणती	क्रीणत्यौ	क्रीणत्यः
४.	जानता	जानद्भ्याम्	जानद्भिः
५.	लिखतः	लिखतो:	लिखताम्

(आ) उचितं शतृ-प्रत्ययान्तं पदं चित्वा रिक्तस्थाने लिखत। (षण्णाम्) (६)

१. नृत्यन्तं ..... मयूरं अवलोक्य सर्पाः पलायितवन्त : । (नृत्यन्, नृत्यन्तम् , नृत्यन्त:)

२. जलबन्धात् जलं निर्गच्छत् ..... अस्ति । (निर्गच्छत:, निर्गच्छति, निर्गच्छत्)

३. जल्पन्तीनां ..... कर्मकरीणां दर्शनेन यजमान: कुपित:।(जल्पन्ती:,जल्पन्तीनां, जल्पन्त्या:)

४. पठत्सु ..... बालकेषु गोविन्द: चतुर: । (पठत्सु, पठत्षु , पठद्भ्य:)

५. श्लोकं स्मरन्त्यै .....महिलायै पारितोषिकं ददातु । (स्मरन्ती, स्मरन्त्यै, स्मरन्तीः)

६. भगवद्गीतां श्रृण्वता .....भक्तेन आनन्द: अनुभूतः।(शृण्वता ,शृणुता,शृण्वते)

७. वेगेन आगच्छतः ..... यानात् मम भीतिः।(आगच्छत् , आगच्छन्, आगच्छत:)

(इ) उचितं शानच्-प्रत्ययान्तं रूपं रिक्तस्थाने लिखत। (पञ्चानाम्) (५)

(उदाहरणम् – वन्दमान: शिष्यः गुरुणा सह गतवान् । (वन्दमानम्, वन्दमाने,वन्दमान:)

१. पलायमानं .....मित्रं वगेने धावति । (पलायमान:,पलायमाने, पलायमानम्)

२. देवं सेवमाने ..... भक्ते शान्ति: वर्तते। (सेवमाने, सेवमानाय, सेवमानस्य)

३. याचमाना .....भिक्षुकी दैन्यं प्रदर्शयति ।(याचमाना:,याचमानाम्, याचमाना)

४. शयानाया: .....बालिकाया: मुखं पश्य ।(शयानाया:, शयान, शयानाम्)

५. लम्बमानं ..... फलं स्वीकुरु ।(लम्बमानं, लम्बमाना, लम्बमाने)

६. तत्र प्रवृत्तमानायां ..... चर्चायां प्रवेश: मास्तु । (प्रवृत्तमानायां, प्रवृत्तमानया, प्रवृत्तां)

७. प्रयतमानानां ..... जनानां कार्यसिद्धि: भवति एव । (प्रयतमानानां, प्रयतमानं, प्रयतमानः)

(ई) शुद्धम् उत अशुद्धम् (✓ / X) इति लिखत । (५)

१. दानं भोगः इति वित्तस्य गतिद्वयम् अस्ति । ✗
२. वृक्षाग्रवासी न च पक्षिजातिः – आम्रफलम् । ✓
३. "मनो हि हेतुः सर्वेषाम् इन्द्रियाणां प्रवर्तने" इति महाभारत-वचनम्। ✗
४. पाण्डवानां सेना द्रुपदेन व्यूढा । ✗
५. भवितव्यानां द्वाराणि सर्वत्र भवन्ति । ✓

II. (अ) अधो दत्ते अनुच्छेदे रेखाङ्कित-पदानां सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत ।

(पञ्चानाम्) (५)

केशवः अनिरुद्धश्च मिलित्वा विद्यालयं गच्छतः । उत्तमौ बालौ तौ सूर्योदयात् प्रागेव उत्तिष्ठतः। उभावपि सर्वदा विशिष्ठ-अङ्कान् प्राप्नुतः । आपत्काले अन्योन्यभावेन सहाकरिणौ भवतः । परस्परं संस्कृतेन भाषमानौ वाङ्मयं तपः आचरतः । सच्शीलम् / सच्छीलम् आचरन्तौ केशवानिर्द्धौ को वा न प्रीणाति ?

सन्धि-विभागः		सन्धिनाम
१. अनिरुद्धः	+ च	विसर्ग-सकारः / श्चुत्व
२. प्राक्	+ एव	जश्त्वम्
३. अं	+ कान्	परसवर्ण
४. आपद्	+ काले	चर्त्वम्
५. वाक्	+ मयम्	अनुनासिका
कः	वा	विसर्गः उकारः

(आ) अधो दत्ते संवादे रेखाङ्कित-पदानि संयोज्य सन्धिनाम लिखत।(पञ्चानाम्) (५)

अम्बा – वत्स! अद्य वर्गे किं किम् अभवत्? वद।

हरिः - अद्य वर्गे अध्यापकः नूतनगीतं पाठितवान् ।

अम्बा - अस्तु! अद्यतन श्लोकः कः ?

हरिः - "गुरुः ब्रह्मा" श्लोकः। जानाति वा? तद्-श्लोकम् अहमेव वाचितवान्।

अम्बाः- एवं वा! महान् सन्तोषः।

हरिः – अम्ब! सर्वस्मिन् अपि देवः अस्ति इति सः उक्तवान् । एवम् वा? अम्ब?

अम्बा - आम्, वत्स!

हरिः - किन्तु षडाननः एव मम इष्टदेवः।

अम्बा - उत्तमम् । सः एव खलु अस्मद् - कुलदेवता । अस्तु । श्रान्तः असि त्वम्। गच्छ, हस्तं प्रक्षाल्य भोक्तुम् आगच्छ।

संयोजितं पदम्	सन्धिनाम
१. अध्यापको नूतन	विसर्ग-उत्वम्
२. गुरुर्ब्रह्मा	विसर्ग-रेफः
३. तच्छलोकम्	श्चुत्वम् / चर्त्वम् / छत्वम्
४. सर्वस्मिन्नपि	ङमुडागम
५. एवं वा	अनुस्वारः
6) षट् + आननः	जश्त्वम्
7) अस्मत्कुलदेवता	चर्त्वम्
8) श्रान्तोऽसि	विसर्गः उत्वम् / गुण / पूर्वरूप

(इ) उचितपदेन योजयत। (५)

शान्तिः	नारायणः
करदर्शनं	मोक्षदायिका
मथुरा	रसः
वैद्यः	पदलालित्यम्
दण्डिनः	प्रभाते

(ई) एतानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत। (पञ्चानाम्) (५)

१.गायन्ती २. प्रक्षाल्य ३. चिन्तयितुम् ४. पठनीया ५. पालितवान्

६. ध्यायन् ७. नष्टम्

१. 1)**गायन्ती** बालिका भूमौ उपविशति ।
२. 2)रजकः नद्यां वस्त्राणि **प्रक्षाल्य** गृहं गतवान् ।
३. 3)उत्तरं **चिन्तयितुं** कानिचित् निमिषानि ददातु इति छात्रः अध्यापकं प्रार्थितवान्।
४. 4)बालिकया कथा **पठनीया** ।
५. 5)युधिष्ठिरः धर्मं **पालितवान्** ।
6)**ध्यायन्** अर्चकः देवस्य पूजां करोति ।
7)भिक्षुकस्य सर्वं वस्त्रं **नष्टम्**।

(उ) गणे अनर्हं पदं पृथक् कुरुत । (४)

१.	1) शरत्कालः	2) सच्छीलम्	3) रामोऽपि	4) जगन्नाथः ..... रामोऽपि
२.	1) आगच्छन्ति	2) स्मरन्ती	3) पठन्ती	4) लिखन्ती ..... आगच्छन्ति
३.	1) पाण्डवः	2) कौन्तेयः	3) हृषीकेशः	4) गुडाकेशः ..... हृषीकेशः
४.	1) अश्वत्थामा	2) हनूमान्	3)बलिः	4) रामः ..... रामः

द्वितीयो भागः

।।।. **(अ) संस्कृतभाषया उत्तरं पूर्णवाक्येन लिखत (पञ्चानाम्)** (५)

१. शान्तिः केषां स्वभावः इति द्रौपदी अकथयत्? मुनीनां

२. यागस्य अन्ते क: विधि: आसीत् ? सदस्य पूजा इति

३. भीष्मः कः पूजार्हः इति अकथयत् ? कृष्णः

४. कः अर्जुनस्य परीक्षां कर्तुम् इष्टवान्? इन्द्रः

५. भीमयुधिष्ठिरयोः संवाद-समये कः मुनिः आगतवान्? व्यासमुनिः

६. कुत्र युद्धस्य अवकाश: भविष्यति इति उद्धव: अवदत् ? यागे एव

७. युधिष्ठिरः कं हस्तिनापुरं प्रेषितवान् ? किरातं

८. युधिष्ठिर: कस्य पूजासत्कारं कृतवान्? व्यासमुनेः

(आ) द्वयोः श्लोकयोः पदविभागम् अन्वयरचनां च प्रदर्श्य तात्पर्यं लिखत । (८)

१. दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्योधनस्तदा ।
आचार्यमुपसङ्गम्य राजा वचनमब्रवीत् ।।

२. अपर्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितम्।
पर्याप्तं त्विदमेतेषां बलं भीमाभिरक्षितम्।।

३. ततः श्वेतैर्हयैर्युक्ते महति स्यन्दने स्थितौ ।
माधवः पाण्डवश्चैव दिव्यौ शङ्खौ प्रदध्मतुः ॥

४. तस्य संजनयन् हर्षं कुरुवृद्धः पितामहः ।
सिंहनादं विनद्योच्चैः शङ्खं दध्मौ प्रतापवान् ॥

(इ) द्वयोः सुभाषितयोः सन्धिच्छेदं प्रदर्श्य तात्पर्यं लिखत । (६)

१. दानं भोगो नाशस्तिस्रो गतयो भवन्ति वित्तस्य ।
यो न ददाति न भुङ्क्ते तस्य तृतीया गतिर्भवति ।।

२. शास्त्राण्यधीत्यापि भवन्ति मूर्खाः यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ।
सुचिन्तितं चौषधमातुराणां न नाममात्रेण करोत्यरोगम् ।।

३. यथा एकेन चक्रेण न रथस्य गतिर्भवेत् ।
एवं पुरुषकारेण विना दैवं न सिद्ध्यति ।।

४. यः प्रीणयेत्सुचरितैः पितरं स पुत्रो यद्भर्तुरेव हितमिच्छति तत्कलत्रम् ।
तन्मित्रमापदि सुखे च समक्रियं यत् एतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते ।।

IV. **(अ) <u>एकस्य</u> विवरणं लिखत ।** **(३)**

१. "चतुरः बालकः लेखनीः परिशील्य उत्तमां लेखनीं क्रीतवान्।" – एतस्य वाक्यविश्लेषणं लिखत ।

२. बालोऽपि- सन्धेः नियमं विवृणुत ।

(आ) ससन्दर्भं संस्कृतभाषया विवृणुत। <u>(त्रयाणाम्)</u> **(९)**

१. मूषकं ग्रहीतुं पर्वतस्य खननमिव ।
२. कटाक्षमात्रेण अर्जुनस्य वशीकरणं कर्तव्यम् ।
३. इदानीं जैत्रयात्रा उचिता ।
४. चोरस्य कृष्णस्य पूजा किमर्थम् ।
५. फलपर्यन्तं तपस्याम् आचर ।

शि - इन्द्रप्रस्थप्रयाणम् - उ-कृ/ब
कि- तपोभङ्गप्रयत्नः -इ-अप्सरसां
शि - इन्द्रप्रस्थप्रयाणम्- ब -कृ
कि-शिशुपालस्य वधः - शि - भी/यु
कि- धर्मराजाय द्रौपद्याः उपदेशः - द्रौ -अ

(इ) एकस्याः प्रहेलिकायाः उत्तरम् अर्थं च लिखत । **(३)**

१. वृक्षाग्रवासी न च पक्षिजातिः तृणं च शय्या न च राजयोगी ।
आपीतवर्णो न च हेमधातुः अतश्च ताम्रः सुरसः क एषः?

२. पर्वताग्रे रथो याति भूमौ तिष्ठति सारथिः ।
चलते वायुवेगेन पदमेकं न गच्छति ॥

(ई) एकस्य श्लोकस्य अर्थं संस्कृतभाषया लिखत । **(४)**

१. दीपमूले स्थितो ब्रह्मा दीपमध्ये जनार्दनः ।
दीपाग्रे शङ्करः प्रोक्तः सन्ध्याज्योतिर्नमोऽस्तु ते॥

२. वसुदेवसुतं देवं कंसचाणूरमर्दनम् ।
देवकीपरमानन्दं कृष्णं वन्दे जगद्गुरुम् ॥

V. **(अ) तमिळ्/आङ्ग्ल–भाषया अनुवादं कुरुत ।** (५)

वयं जलजीविनं मकरं जानीमः । तत्समानः एलिगेटर् (Alligator) इति कश्चन प्राणी अस्ति । बहुशः जनाः एलिगेटर् अपि मकरः इति चिन्तयन्ति । किन्तु पादचतुष्टयोपेतौ मांसाहारिणौ उभावपि भिन्नौ। एलिगेटरस्य शरीरस्य यावत् दैर्घ्यं तदर्धं दैर्घ्यं भवति तस्य पुच्छम् । एषः मकरस्य अपेक्षया जले वेगेन तरणे समर्थः । एलिगेटर्-जीविनः मुखं "U" आकारयुक्तं, तथा मकरस्य तु "V" आकारोपेतं भवति । यद्यपि द्वयोः जातिः (species/இனம்) समाना तथापि कुलं तु भिन्नमेव ।

(आ) एकं न्यायं विवृणुत । (२)

१. वृद्धकुमारीवाक्यन्यायः ।

२. भिक्षुपादप्रसारन्यायः।

३. देहलीदीपन्यायः ।

(इ) संस्कृतेन अनुवादं कुरुत । (५)

The sun makes the lotuses blossom. While the moon makes the lilies bloom. The clouds shower water without being asked. Do we request the trees to give us shade? The same way the noble-hearted take the initiative to help others naturally.

சூரியன் தாமரைகளை மலர செய்கிறான். சந்திரனோ அல்லிகளை மலர்விக்கிறான். கேட்காமலேயே மழையை சொறிகின்றன மேகங்கள். நாம் கேட்டா நிழல் தருகின்றன மரங்கள்? அது போலவே தான் சாண்றோர்கள் இயற்கையாகவே பிறருக்கு உதவுகிறார்கள்.

(ई) कमपि एकं विषयम् अधिकृत्य १० वाक्यानि संस्कृतेन लिखत । (५)

१. भगवद्गीता

२. दशावताराः

३. कविश्रेष्ठः तिरुवल्लुवरः

।शुभम्।